

2024

Handledning för inrättande och avveckling av program och huvudområden vid LTH

Avdelningen för Kvalitetsstöd

Dnr U 2024/61

A black sign with white text reading "Lunds Tekniska Högskola" is positioned in a snowy winter setting. The sign is partially covered in snow, and the background shows bare trees and a clear blue sky. The text is in a bold, sans-serif font.

Lunds
Tekniska Högskola

Innehåll

Inrättande och avveckling av program och huvudområden.....	4
1 Inrättande av program	5
1.1 <i>Tidslinje för inrättande av program .....</i>	5
1.2 <i>Från idé till förslag.....</i>	5
1.2.1 Framställan av förslag till nytt program	6
1.2.2 Öppen presentation för LTH:s programledningar, prefekter och studierektorer	7
1.3 <i>Presentation av programförslaget.....</i>	7
1.3.1 Presentation av programförslaget.....	7
1.3.2 LG GU:s ställningstagande till inkomna förslag.....	7
1.4 <i>Yttrande och rekommendation från LG GU .....</i>	7
1.4.1 Uppgifter i LG GU:s yttrande	8
1.5 <i>Informationsmöte med förslagsställare .....</i>	9
1.6 <i>LTH:s rektors beslut om vidare hantering.....</i>	9
1.7 <i>Föranmälan till LU:s utbildningsnämnd .....</i>	10
1.8 <i>Fakultetsstyrelsens beslut om inrättandeprövning och anhållan om inrättande av programmet.....</i>	10
1.9 <i>Organisation för inrättandeprövning .....</i>	10
1.9.1 Arbetsgrupp för inrättandeprövningen	11
1.9.2 Extern bedömargrupp.....	11
1.9.3 Beslut om organisation för inrättandeprövningen	12
1.10 <i>Inrättandeprövning .....</i>	12
1.10.1 Programförslagets skriftliga bedömningsunderlag.....	12
1.10.2 Avstämning med handläggare från avdelningen för utbildningsstrategiskt stöd.....	13
1.10.3 Bedömargruppens platsbesök.....	13
1.10.4 Bedömargruppens yttrande	13

1.10.5	Arbetsgruppens kommentar till bedömargruppens yttrande .	13
1.10.6	Beredning av huvudområde för generella examina.....	14
1.10.7	Sammanställning av programportfolio.....	14
1.11	<i>LG GU:s anhållan om inrättande av program och begäran om att inrätta huvudområde.....</i>	<i>14</i>
1.11.1	Information till berörda avdelningar vid LTH:s kansli	15
1.12	<i>Beslutskedja och föredragande vid ärenden inom inrättandeprövningsprocessen .....</i>	<i>16</i>
1.13	<i>Bemanning av organisation och förberedelse av systemstöd ....</i>	<i>17</i>
1.13.1	Ansvar vid förberedelse av systemstöd för nya program	18
2	Inrättande av huvudområde.....	19
2.1	<i>Inrättande av huvudområde i samband med inrättande av nytt program.....</i>	<i>19</i>
2.1.1	LG GU:s beslut om att anhålla om inrättande av huvudområde i samband med inrättande av program.....	20
2.1.2	Presentation av ärendet för LTH:s rektor och presidium	20
2.1.3	SLTH:s beslut om inrättande av huvudområde i.....	20
2.2	<i>Inrättande av endast huvudområde .....</i>	<i>20</i>
2.3	<i>Beslutskedja och föredragande vid inrättande av huvudområde ...</i>	<i>21</i>
3	Avveckling av huvudområde	22
3.1	<i>Underlag vid avveckling av huvudområde .....</i>	<i>22</i>
3.2	<i>Beslutskedja och föredragande vid avveckling av huvudområde ...</i>	<i>22</i>
4	Vilande och avveckling av program	23
4.1	<i>Konstaterande av behov att vila och eventuellt avveckla program</i>	<i>23</i>
4.2	<i>Underlag vid vilande eller avveckling av program .....</i>	<i>23</i>
4.2.1	Beslut om vilande av program	23
4.2.2	Beslut om avveckling av program.....	23
4.3	<i>Beslutskedja och föredragande vid vilande eller avveckling av program.....</i>	<i>24</i>

5	Återstart av vilade program	25
5.1	<i>Konstaterande av behov att återstarta vilade program.....</i>	25
5.1.1	Underlag vid återstart av vilande program	25
5.1.2	Beslut om återstart av vilande program.....	25
5.2	<i>Beslutskedja och föredragande vid återstart av vilande program..</i>	26
6	Övergångsbestämmelser	27
6.1	<i>Vilande av program .....</i>	27
6.2	<i>Avveckling av program eller huvudområde.....</i>	27
6.3	<i>Information till berörda studenter .....</i>	27
	<i>Bilaga 1 Anvisningar för programförslag.....</i>	28
	<i>Bilaga 2 Anvisningar för prefektens konsekvensbeskrivning vid inrättande av nytt utbildningsprogram.....</i>	31
	<i>Bilaga 3 Anvisningar för bedömningsunderlag vid inrättandeprövning .</i>	32
	<i>Bilaga 4 Instruktioner till bedömargruppen .....</i>	38
	<i>Appendix 4 Instructions for the expert assessment team.....</i>	43
	<i>Bilaga 5 anvisningar för underlag vid inrättande av huvudområde.....</i>	48
	<i>Bilaga 6 Anvisningar för övergångsbestämmelser .....</i>	51

Inrättande och avveckling av program och huvudområden

Inrättande och avveckling av nya program och huvudområden regleras i *Handläggningsordning för inrättande och avveckling av program vid Lunds universitet* (Dnr STYR 2018/1724) och är en tillämpning av Lunds universitets policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling¹ och det Europeiska ramverket för kvalitetssäkring *ESG*².

Denna handledning ska ge en överblick av inrättande- och avvecklingsprocesser för program vid LTH och fungera som ett stöd för handläggning och som beslutsordning för enskilda ärenden.

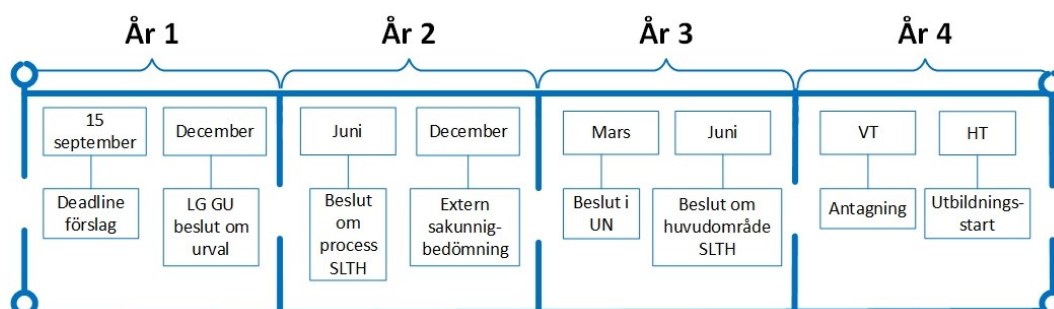
¹ Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av program vid Lunds universitet, Dnr STYR 2016/179

² Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher education Area (ESG), (2015). Brussels, Belgium.

1 Inrättande av program

När nya program planeras eller vid väsentliga förändringar av befintliga program ska de genomgå en inrättandeprövning. Detta är en kvalitetsprocess som ska säkerställa att förutsättningarna för programmet är tillräckliga samt att det håller en hög nationell och internationell standard. Alla nya program inom Lunds universitet ska inrättas av universitetets utbildningsnämnd efter anhållan från fakultetens styrelse.

1.1 Tidslinje för inrättande av program

I flödesschemat ovan visas en schematisk tidslinje för inrättandeprocessen från deadline för inlämnande av förslag fram till programstart, med antagande om att programmet startar på hösten. Vid programstart på vårterminen ska de första stegen (t.o.m. beslut i SLTH år två) ske enligt ovan tidslinjen. För efterkommande steg, görs en planering så att den passar med Utbildningsnämndens beslutsmöten för inrättande av utbildning, LTH:s planering av kursutbud och start av program.

1.2 Från idé till förslag

När LTH:s ledningsgrupp för grundutbildning (LG GU) ser att det finns utrymme och ett behov av nya utbildningar kommer LG GU att senast i mars månad öppna upp för att ta emot förslag på nya program. I utlysningen kommer LG GU att kommunicera vad som förväntas ingå i ett förslag och övriga riktlinjer för förslagsställare. Förslagsställare är ofta en grupp av lärare eller andra aktörer inom organisationen som formulerar en idé. Idéstadiet ska innebära en

förankringsprocess där flera personer och institutioner knyts till programidén.

Det är viktigt att redan i detta skede fundera på om det, i stället för att inrätta ett nytt program, är möjligt att vidareutveckla existerande program eller använda existerande huvudområden. Det är också viktigt att avgöra om idén är realistisk och hur det färdiga programmet kommer att förhålla sig till samt komplettera det redan existerande programutbudet vid LTH och LU. Om programmet är ett samarbete mellan flera fakulteter måste strukturen för hur samarbetet ska se ut förberedas redan från början. Förslaget ska innehålla en omvärldsanalys avseende intresset hos sökande studenter samt arbetsmarknadens behov av den kompetens som utbildningen ger. Särskild vikt ska läggas vid fungerande kursflöden och nya kurser redan i den tidiga planeringen av programmet.

Nya programförslag ska anmälas till LG GU:s ordförande och till kvalitetssamordnare senast 15 september.

1.2.1 Framställan av förslag till nytt program

Förslagsställaren skriver ett formellt förslag till LG GU som lämnas in senast 15 september. Programstart kan ske tidigast hösten, tre år efter inlämnat förslag.

Förslaget ska ses som ett viktigt förarbete och ska täcka in flera av de aspekter som kommer att prövas i inrättandeprövningen. Om förslaget går vidare för inrättandeprövning, kommer det mesta av den dokumentation som skapas i programförslaget att kunna användas och vidareutvecklas längre fram i processen. **Anvisningar finns i Bilaga 1 *Anvisningar för programförslag*.**

Om programmet är ett internationellt samarbetsprogram ska LTH:s rektor ha tagit ställning till att det internationella samarbetet är av strategisk vikt för LTH. LTH vill också att beslut om inrättande av sådana utbildningar sker före ansökan om medel för utbildningen.

1.2.2 Öppen presentation för LTH:s programledningar, prefekter och studierektorer

Som en del i förankringen ska förslagsställaren bjuda in LTH:s programledningar (inkl. studentrepresentanter i programledning), prefekter, studierektorer samt representanter från LTH:s profilområden till en öppen digital presentation av förslaget före inlämning 15 september. Syftet är att informera, få in synpunkter och undersöka om fler kompetenser/discipliner inom LTH kan bidra till det föreslagna programmets innehåll. Kvalitetssamordnare deltar för att fånga kommentarer som kan vara av betydelse.

1.3 Presentation av programförslaget

1.3.1 Presentation av programförslaget

Samtliga inkomna förslag presenteras av respektive förslagsställare under ett separat LG GU-möte i slutet av oktober. Efter presentationerna sammanfattar LG GU och kvalitetssamordnare vilka kompletteringar som respektive förslagsställare måste göra för att LG GU ska kunna ta ställning till deras förslag i sitt urval. Kompletteringsbehovet återkopplas till förslagsställaren som skickar dessa till LG GU senast 25 november.

Om programmet innebär ett fakultets- eller lärosätesövergripande samarbete startar programledningen också processen för att ta fram överenskommelser för resurser och ansvar i detta skede.

1.3.2 LG GU:s ställningstagande till inkomna förslag

Vid ett ordinarie LG GU-möte beslutar LG GU om något av de föreslagna programmen går vidare för en inrättandeprövning, och i sådant fall vilket eller vilka.

1.4 Yttrande och rekommendation från LG GU

När förslaget presenterats och diskuterats bereds ett yttrande från LG GU till rektor med en rekommendation till LTH:s styrelse huruvida programmet är lämpligt att ingå i LTH:s programutbud och bör genomgå en inrättandeprövning. I samband med att yttrandet

förbereds sker informell information i LTH:s ledningsgrupp av LG GU:s ordförande.

Inför yttrandet kan LG GU begära in kompletterande uppgifter från förslagsställare men också från andra delar av verksamheten. Prefekt vid berörd institution ska lämna en särskild konsekvensbeskrivning som rör personal och ekonomiska resurser. **Anvisningar finns i Bilaga 2 Anvisningar för prefektens konsekvensbeskrivning vid inrättande av nytt program.**

Biträdande kanslichef ska yttra sig över resursmässiga konsekvenser, t.ex. rörande bemanning av olika funktioner inom LTH:s kansli vid inrättande av ett nytt program. Kvalitetssamordnaren begär detta underlag från biträdande kanslichef.

Inför sitt yttrande ska LG GU beakta hur väl utbildningen fungerar i såväl nuvarande som framtida utbildningsstruktur t.ex. för att förhindra över/underproduktion eller att den spär ut lärarresursen. Anställningsbarhet för utexaminerade ska särskilt beaktas.

1.4.1 Uppgifter i LG GU:s yttrande

- *Programförslagets förhållande till universitetets och områdets forsknings- och utbildningsprofil.* Om programmet är i nära överensstämmelse med ett befintligt program bör det finnas ett resonemang kring hur programmen kommer att påverka varandra. Det ska framgå om och hur programmet tillvaratar bredden inom Lunds universitet. Det ska vara tydligt hur programmet relaterar till LTH:s strategiska mål och hur programmet möter krav ställda i LTH:s programstrategi om att utbilda samhällsbyggare som löser samhällsutmaningar.
- *Arbetsmarknadens behov* av examinerade med denna utbildning och möjliga yrkesprofiler som programmet leder till samt åtgärder för arbetsmarknadsanknytning under programmet.
- *Ekonomiska aspekter som dimensionering och finansiering samt de infrastrukturmässiga konsekvenser programmet medför.* För internationella mastersprogram innebär det en realistisk bedömning av förväntat antal betalande studenter. Underlag för en sådan bedömning kan t.ex. vara undersökningar av andra mycket

likartade program i Sverige eller utomlands. Konsekvenser för berörda avdelningars bemanning och institutioners beredskap att hantera resursåtgången under uppbyggnaden av programmet ska behandlas utifrån prefektens konsekvensbeskrivning.

Konsekvenser för den administrativa personalen på LTH:s kansli ska behandlas utifrån underlag från biträdande kanslichef.

Eventuella behov av nyinrättade kurser ska motiveras utifrån hur de bidrar till examensmålen och de kompetenser som efterfrågas av arbetsmarknaden. Om det finns risker för ett litet antal studenter och liten samläsning, ska detta kommenteras.

- *Förutsättningar att bedriva programmet och att rekrytera studenter.* Formuleringen av förkunskapskraven ska bedömas utifrån tydlighet och att de är tillräckliga för att studenterna ska nå examensmålen. För internationella mastersprogram ska det finnas ett resonemang om förutsättningarna att bedriva undervisning på engelska hur programmet utformas så att kontaktytan mellan svenska och internationella studenter blir så stor som möjligt.
- LG GU:s motivering till varför det föreslagna programmet bör ingå i LTH:s programutbud eller inte.
- LG GU:s rekommendation till LTH:s rektor och styrelse.
- LG GU:s rekommendation till förslagsställaren för det fortsatta arbetet med programmet.

1.5 Informationsmöte med förslagsställare

När LG GU har lämnat sitt yttrande kallar kvalitetssamordnaren förslagsställare och preliminär arbetsgrupp till ett informationsmöte för att förklara processen i stora drag. Förslagsställaren får i uppgift att formera en arbetsgrupp och ta fram förslag på externa bedömare i väntan på SLTH:s beslut.

1.6 LTH:s rektors beslut om vidare hantering

Efter föredragning i presidiet kan LTH:s rektor fatta beslut om att:

- Ställa sig bakom LG GU:s yttrande och rekommendation till SLTH

- LG GU ska utse den organisation som behövs för inrättandeprövningen vid beslut om fortsatt process av SLTH

1.7 Föranmälan till LU:s utbildningsnämnd

När förslaget är förankrat vid fakulteten genom LG GU:s yttrande och rektors beslut tar kvalitetssamordnare kontakt med handläggaren vid LU:s avdelning för utbildningsstrategiskt stöd och förbereder en föranmälan till LU:s utbildningsnämnd. Utbildningsnämnden tar emot föranmälan vid alla sina möten under året och lämnar en kommentar inför fakultetsstyrelsens beslut. LG GU:s ordförande föredrar ärendet i utbildningsnämnden.

1.8 Fakultetsstyrelsens beslut om inrättandeprövning och anhållan om inrättande av programmet

Efter föredragning tar fakultetsstyrelsen SLTH ställning till LG GU:s yttrande och rekommendation med eventuella kompletteringar från LTH:s rektor. När ärendet föredras för fakultetsstyrelsen bör även förslagsställare samt representant för aktuell programledning ges möjlighet att svara på eventuella frågor.

Om SLTH väljer att fortsätta inrättandeprocessen fattas följande beslut i ärendet:

- LG GU får i uppdrag att starta inrättandeprövningen.
- LG GU får i uppdrag att förbereda inrättande av huvudområde för generella examina och att fastställa inriktning för yrkesexamen.
- LG GU får i uppdrag att anhålla om inrättande av programmet i den universitetsgemensamma utbildningsnämnden om inrättandeprövningen visar att programmet har tillfredställande kvalitet inom samtliga aspekter.

1.9 Organisation för inrättandeprövning

Efter beslut i SLTH utser LG GU förslagsställaren till lämplig roll inom programledningen som ett tillfälligt uppdrag. Förslagsställaren får i uppdrag att tillsammans med en arbetsgrupp:

- Ta fram det underlag som krävs för en inrättandeprövning enligt universitetets gemensamma riktlinjer
- Bjuda in till och organisera platsbesök för sakkunnigbedömning av programmet

1.9.1 Arbetsgrupp för inrättandeprövningen

Programledningen föreslår vem som ska knytas till gruppen men arbetsgruppen ska minst bestå av:

- Den utsedda förslagsställaren
- Programledare eller biträdande programledare
- Studentrepresentant
- Programplanerare
- Masterkoordinator eller studievägledare

Biträdande kanslichef deltar vid utseende av tjänstemän, i samråd med berörda avdelningschefer, för att säkerställa rätt roller och resurser. Programplaneraren har en särskild roll i arbetsgruppen att kontrollera att kurskedjor fungerar och att det är möjligt att möta förkunskapskraven i kurserna.

1.9.2 Extern bedömggrupp

Bedömggruppen ska fungera som oberoende bedömare i inrättandeprövningen av programmet och ska bestå av två externt sakkunniga inom det område/ämne som programmet avser samt en sakkunnig studeranderepresentant. Vid LTH ska bedömggruppen bestå av:

- En person med akademisk och pedagogisk kompetens från svenskt eller utländskt universitet eller högskola. För internationella mastersprogram ska personen med akademisk kompetens komma från ett utländskt lärosäte.
- En student eller doktorand som bedrivit studier inom området.
- En yrkesverksam person med erfarenhet från den arbetsmarknad som programmet inriktar sig mot.

1.9.3 Beslut om organisation för inrättandeprövningen

LG GU fattar två beslut i ärendet:

- Att utse en arbetsgrupp för inrättandeprövningen. Det ska av beslutet framgå vilken roll förslagsställaren får i programledningen.
- Att utse en extern sakkunnig bedömargrupp samt ekonomiska och praktiska förutsättningar för platsbesöket.

Studentrepresentant i både arbetsgrupp och bedömargrupp utses av TLTH och de övriga medlemmarna utses av LG GU. De sakkunniga bedömarna får inte vara anställda vid Lunds universitet och student/doktorand ska vara oberoende av övriga bedömare. I arbetsgruppens förslag på sakkunniga ska personkopplingar och ev. tidigare samarbeten redovisas. I LG GU:s beslut ska det framgå att det inte finns jävsförhållanden för någon i bedömargruppen.

1.10 Inrättandeprövning

Så snart SLTH har fattat beslut om att starta inrättandeprövningen kallar kvalitetssamordnaren programförslagets arbetsgrupp till ett processtartsmöte där hela inrättandeprocessen förklaras och arbetsgruppens uppdrag klargörs. En tidplan upprättas tillsammans med arbetsgruppen och kontaktperson i arbetsgruppen utses.

1.10.1 Programförslagets skriftliga bedömningsunderlag

Arbetsgruppen sammanställer tillsammans det skriftliga bedömningsunderlag som den externa bedömargruppen ska ha som utgångspunkt för sin bedömning. **Anvisningar finns i Bilaga 3 *Anvisningar för bedömningsunderlag vid inrättandeprövning.*** Bedömningsunderlaget ska innehålla följande dokument:

- Preliminär utbildningsplan
- Programmets basuppgifter
- Skriftlig dokumentation av förutsättningar och aspekter

Avdelningen för kvalitetsstöd tillhandahåller stödmaterial till vissa delar av underlaget.

1.10.2 Avstämning med handläggare från avdelningen för utbildningsstrategiskt stöd

Innan underlaget skickas till bedömargruppen ska en avstämning av materialet göras med handläggare vid Avdelningen för utbildningsstrategiskt stöd. Vid detta tillfälle får arbetsgruppen återkoppling på om underlaget möter kraven i universitetets handlägningsordning.

1.10.3 Bedömargruppens platsbesök

Arbetsgruppen planerar och bjuder in bedömargruppen till ett platsbesök i enlighet med LG GU:s beslut. Vid platsbesöket ska den externa bedömargruppen beredas tillfälle att träffa förslagsställarna och programorganisationen och skapa sig en bild av förutsättningarna för att bedriva programmet på plats. Platsbesöket varar normalt en dag med gemensam genomgång av frågor, rundvandring och möten med studenter och personal under förmiddagen. Tid ska avsättas för bedömargruppens gemensamma rapportskrivning under eftermiddagen. Arvode utgår till bedömargruppen enligt gällande taxa.

1.10.4 Bedömargruppens yttrande

Bedömargruppen ska lämna ett skriftligt yttrande om förutsättningarna att starta ett nytt program utifrån de aspekter som redovisats i programförslagets bedömningsunderlag och de intervjuer och observationer som gjorts under platsbesöket. Bedömningen ska uttryckas som *tillfredsställande* eller *otillfredsställande* för var och en av aspekterna. **Anvisningar finns i Bilaga 4 Instruktioner till bedömargruppen.** Kvalitetssamordnaren tillhandahåller en mall för bedömargruppens rapport.

1.10.5 Arbetsgruppens kommentar till bedömargruppens yttrande

Programförslagets arbetsgrupp skriver en kommentar till bedömargruppens yttrande med ev. justeringar eller förslag på åtgärder. Om någon av förutsättningarna och aspekterna inte bedömts vara tillfredsställande enligt bedömargruppen rapporterar kvalitetssamordnaren till LG GU och SLTH, som fattar beslut om huruvida anhållan om inrättande ska ske.

1.10.6 Beredning av huvudområde för generella examina

När den externa bedömningen är klar bereder programplaneraren underlag och beslut för huvudområde i samarbete med kvalitetssamordnaren. **Se mer om denna process i avsnitt 2 i denna handledning.**

1.10.7 Sammanställning av programportfolio

Kvalitetssamordnaren sammanställer en portfolio med den dokumentation som upprättats under inrättandeprocessen. Följande dokument ska ingå i underlaget för LG GU:s beslut att anhålla om inrättande av programmet:

- Programmets skriftliga bedömningsunderlag (preliminär utbildningsplan, programmets basuppgifter och skriftlig dokumentation av förutsättningar och aspekter).
- Bedömargruppens yttrande.
- Arbetsgruppens kommentar med eventuella kompletteringar och en sammanställning av åtgärder som vidtagits eller planeras med anledning av bedömargruppens yttrande.
- Annan dokumentation som kan vara aktuell, t.ex. omvärldsanalys och statistik.
- För fakultets- och lärosätesövergripande program ska även skriftliga överenskommelser rörande resurser och ansvar bifogas.

Det är viktigt att den dokumentation som bedömargruppen haft som underlag för sin bedömning skickas in i den version som användes av bedömargruppen. Det ska framgå på vilket sätt studenter har varit delaktiga i utvecklingen i bedömningsunderlaget.

1.11 LG GU:s anhållan om inrättande av program och begäran om att inrätta huvudområde

Resultatet av inrättandeprovningen sammanfattas av kvalitetssamordnaren i en anhållan om att inrätta programmet och LG GU tar ställning till resultatet av inrättandeprovningen enligt den dokumentation som framställts. Vid detta tillfälle granskas även den preliminära utbildningsplanen och inriktning för yrkesexamen fastställs. I sin anhållan tar LG GU även ställning till eventuella

åtgärder baserat på bedömarnas rapport och arbetsgruppens respons. Om bedömargruppen bedömt att förutsättningarna för genomförande av programmet är tillfredsställande för samtliga aspekter fattar LG GU följande beslut:

- Att anhålla om inrättande av programmet i den universitetsgemensamma utbildningsnämnden
- Att begära att SLTH inrättar huvudområde för programmet om det rör sig om en generell examen, **se avsnitt 2 i denna handledning**.
- Programmets organisatoriska hemvist
- Tid för programstart

Kvalitetssamordnaren sammanställer underlaget som skickas till utbildningsnämnden och LG GU:s ordförande föredrar ärendet.

Underlaget ska innehålla inrättandeportfolion samt LG GU:s anhållan om att inrätta programmet. Utbildningsnämndens beslut om att inrätta programmet är giltigt i 3 år.

1.11.1 Information till berörda avdelningar vid LTH:s kansli

När beslut om att inrätta program och eventuellt huvudområde är klart informerar kvalitetssamordnaren berörda avdelningar vid LTH:s kansli om registrering i system och planerad programstart.

1.12 Beslutskedja och föredragande vid ärenden inom inrättandeprövningsprocessen

År	Tid	Beslut	Föredragande
1	September – december	LG GU tar emot förslag och beslutar om något eller några förslag går vidare för en inrättandeprövning.	Förslagsställare presenterar sin idé
2	Januari	LG GU:s yttrande och rekommendation till rektor LTH och SLTH	Kvalitetsstöd
	Februari	Rektors beslut angående LG GU:s yttrande och rekommendation	Kvalitetsstöd
	Juni	SLTH:s beslut angående start av inrättandeprövning	Kvalitetsstöd
	Augusti	LG GU:s beslut om arbetsgrupp och bedömargrupp	Kvalitetsstöd
3	Februari	LG GU:s beslut om ett anhållande om inrättande i LU utbildningsnämnd	Kvalitetsstöd
	Mars	Beslut i LU:s utbildningsnämnd	LG GU:s rep. i nämnden

1.13 Bemanning av organisation och förberedelse av systemstöd

I det fall den universitetsgemensamma utbildningsnämnden fattar ett positivt beslut, ska organisation och system förberedas så att programmet kan ingå i det ordinarie programutbudet vid LTH genom följande åtgärder:

- Programorganisationen kring programmet ses över, programledare alt. masterföreståndare utses i särskild process inom Avd. för ledningsstöd.
- En programkod för programmet skapas i Ladok.
- Programmet läggs till i Proplan.
- Programmet läggs till i NyA.
- Huvudområde inrättas i Ladok
- Huvudområde inrättas i Proplan
- Särskilda behörighetskrav för mastersprogram beslutas.
- Information till ansvariga för antagning, studentrekrytering och examensutfärdande vid LTH.

1.13.1 Ansvar vid förberedelse av systemstöd för nya program

År	Tid	Aktivitet	Ansvar
3	Maj	Förslag på programkod	Kvalitetsstöd
	Augusti	Programkod för programmet skapas i Ladok	Kvalitetsstöd meddelar Ladok
	Augusti	Programmet läggs till i Proplan	Kvalitetsstöd
	Augusti	Programmet läggs till i NyA	Antagning LTH
	Augusti	Huvudområdeskod skapas i Ladok, efter att huvudområde inrättats i enlighet med kapitel 2.	Kvalitetsstöd meddelar Ladok
	Augusti	Huvudområde skapas i Proplan, efter att huvudområde inrättats i enlighet med kapitel 2.	Kvalitetsstöd
	September-oktober	Beslut om behörighetskrav och urvalskrav för mastersprogram	Antagning LTH

2 Inrättande av huvudområde

Ett huvudområde definierar inriktningen inom vilken den successiva fördjupningen sker för en generell examen. Inom Lunds universitet ska beslut om att inrätta huvudområden fattas av fakultetsstyrelsen efter beredning av samma aspekter som för inrättande av nya program. Styrdokument är *Handläggningsordning för inrättande och avveckling av program vid Lunds universitet* Dnr STYR 2018/1724. Det finns inget krav på extern bedömargrupp eller föransökan till Lunds universitets utbildningsnämnd. Om huvudområde med efterled ska inrättas måste beslutet fattas i Lunds universitets utbildningsnämnd.

Vid inrättande av huvudområde har fakulteten ett ansvar att göra avstämningar med andra fakulteter för att överlappningar av närliggande huvudområden inte ska ske. En förutsättning för att inrätta ett huvudområde är att det inom huvudområdet finns aktiva forskare och disputerade lärare med god vetenskaplig kompetens och pedagogisk förmåga.

2.1 Inrättande av huvudområde i samband med inrättande av nytt program

När ett nytt program har genomgått en inrättandeprovning med godkänt resultat för samtliga aspekter bereds inrättande av huvudområde för beslut i SLTH. I samband med att den externa bedömargruppen lämnar sitt yttrande startar programplaneraren tillsammans med kvalitetssamordnare beredningen av inrättande av huvudområde. Eftersom samma aspekter som för inrättande av program gäller ska dokumentationen från inrättandeprovningen användas som utgångspunkt för det beslutsunderlag som upprättas.

Anvisningar finns i Bilaga 5 *Anvisningar för underlag vid inrättande av huvudområde*. Kvalitetssamordnaren förbereder ett utkast till underlaget och beslutshandlingar enligt existerande mallar åt programplaneraren. Som en del av beredningen görs en avstämning med examensfunktionen inom LTH:s Programservice.

2.1.1 LG GU:s beslut om att anhålla om inrättande av huvudområde i samband med inrättande av program

I samband med att resultatet från inrättandeprövningen för ett nytt program redovisas och LG GU anhåller om att inrätta programmet beslutar LG GU också att anhålla om att SLTH inrättar huvudområde för programmet. Programplaneraren föredrar ärendet för LG GU.

2.1.2 Presentation av ärendet för LTH:s rektor och presidium

Innan ärendet tas upp i styrelsen ska det föredras av programplaneraren för LTH:s rektor och presidium men inget beslut fattas i ärendet.

2.1.3 SLTH:s beslut om inrättande av huvudområde i

Efter föredragning av programplanerare beslutar SLTH om att inrätta huvudområde.

När ett huvudområde är inrättat ska kurser som hör till huvudområdet klassificeras enligt egen ordning.

2.2 Inrättande av endast huvudområde

Om ett huvudområde behöver inrättas utan samband med inrättande av nytt program utser LG GU en arbetsgrupp som tar fram den dokumentation som krävs för beslut och fattar beslut efter beredning av handläggare. Arbetsgruppen leds av kvalitetssamordnaren.

Anvisningar finns i Bilaga 5 Anvisningar för underlag vid inrättande av huvudområde.

När ett huvudområde är inrättat ska kurser som hör till huvudområdet klassificeras enligt egen ordning.

2.3 Beslutskedja och föredragande vid inrättande av huvudområde

År	Tid	Beslut	Föredragande
2	Juni	Om huvudområdet inrättas i samband med ett program beslutar SLTH om att förbereda för inrättande av huvudområde i samband med inrättande av program	Kvalitetsstöd
2	Juni	Om huvudområdet inte inrättas i samband med ett program, utser LG GU en arbetsgrupp för inrättande.	Kvalitetsstöd
3	Februari	LG GU:s beslut om att anhålla om att SLTH inrättar huvudområde	Programplanerare
	April	SLTH:s beslut om att inrätta huvudområde	Programplanerare
	Augusti	Huvudområdeskod skapas i Ladok (om inte inrättas tillsammans med program)	Kvalitetsstöd meddelar Ladok
	Augusti	Huvudområde skapas i Proplan (om inte inrättas tillsammans med program)	Kvalitetsstöd

3 Avveckling av huvudområde

Om det finns anledning att avveckla ett huvudområde ska avvecklingen föregås av en utredning. Om avvecklingen av huvudområde sker i samband med avveckling av program ska utredningen ske gemensamt för båda.

3.1 Underlag vid avveckling av huvudområde

- Huvudområdets bakgrund och historik
- Redovisning av förändrade förutsättningar för huvudområdet
- Konsekvensanalys (konsekvenser för berörda institutioner, studenter, universitetets samlade programutbud)
- Förslag på övergångsbestämmelser

3.2 Beslutskedja och föredragande vid avveckling av huvudområde

Föreslagen tid	Beslut	Föredragande
September	LG GU beslutar att programledningen ska utreda möjlighet att avveckla huvudområde	Kvalitetsstöd
Oktober	LG GU:s yttrande och rekommendation till LTH:s rektor och SLTH	Kvalitetsstöd
Oktober	Rektors beslut att ställa sig bakom rekommendationen	Programplanerare
November	SLTH:s beslut om att avveckla huvudområde	Programplanerare

4 Vilande och avveckling av program

4.1 Konstaterande av behov att vila och eventuellt avveckla program

Om förutsättningarna för ett program förändras t.ex. genom att intresset minskar eller att programmet ersätts av ett nytt program kan SLTH besluta om vilande. Detta innebär ett antagningsstopp och ska föregås av en utredning. Om programmet ska avvecklas helt ska beslutet fattas i Lunds universitets utbildningsnämnd. Avveckling innebär att programmet läggs ned definitivt. Efter konstaterat behov att vila eller avveckla ett program tar berörd programledning i samråd med kvalitetssamordnaren fram ett underlag för beslut enligt LU:s och LTH:s riktlinjer och presenterar ärendet för LG GU.

4.2 Underlag vid vilande eller avveckling av program

- Programmets bakgrund och historik
- Redovisning av förändrade förutsättningar för programmet
- Konsekvensanalys omfattande konsekvenser för berörda institutioner, studenter, universitetets samlade programutbud
- Förslag på övergångsbestämmelser

4.2.1 Beslut om vilande av program

Efter sammanställning av underlaget av berörd programledning föredrar programplaneraren ärendet för LG GU som lämnar ett yttrande och förslag till beslut om vilande och övergångsbestämmelser. Ärendet föredras för LTH:s rektor som fattar beslut om vilande av program och hur kvaliteten ska säkerställas för redan antagna studenter.

4.2.2 Beslut om avveckling av program

Om programmet varit vilande utvecklas den utredning som gjordes inför beslut om vilande. Om programmet inte är vilande tas ett helt nytt underlag fram. Efter sammanställning av underlaget av berörd programledning föredrar programplaneraren ärendet för LG GU som formulerar ett yttrande och förslag till beslut om avveckling och övergångsbestämmelser. Ärendet föredras för LTH:s rektor som

ställer sig bakom LG GU:s rekommendation innan ärendet presenteras för SLTH som fattar beslut om att anhålla om avveckling av programmet i Lunds universitets utbildningsnämnd. Efter beslut om avveckling får ingen ny antagning till programmet eller senare del ske.

4.3 Beslutskedja och föredragande vid vilande eller avveckling av program

År	Föreslagen tid	Beslut	Föredragande
År 1-2 innan sista planerade utbildningsstart	September	Programledningen beslutar att utreda möjlighet att vila eller avveckla program	Kvalitetsstöd
	Oktober	LG GU:s yttrande och rekommendation till rektor LTH och ev. SLTH	Kvalitetsstöd
	Oktober	Rektors beslut att ställa sig bakom rekommendationen om avveckling, alternativt beslut om att vila program	Programplanerare
	November	SLTH:s om att anhålla om avveckling i LU utbildningsnämnd	Programplanerare
	Mars	Beslut i LU utbildningsnämnd om att avveckla utbildning	LG GU:s rep. i nämnden

5 Återstart av vilade program

5.1 Konstaterande av behov att återstarta vilade program

Om förutsättningarna för ett vilande program förändras t.ex. genom att efterfrågan bland studenter eller samhällsbehov ökar kan ett vilande program öppnas för antagning igen. Efter konstaterat behov att återstarta vilande program förbereder berörd programledning i samråd med kvalitetssamordnaren ett underlag för beslut enligt LU:s och LTH:s riktlinjer. Beslut om att återstarta ett vilande program fattas av SLTH.

5.1.1 Underlag vid återstart av vilande program

- Programmets bakgrund och historik
- Redovisning av förändrade förutsättningar för programmet
- Konsekvensanalys omfattande konsekvenser för berörda institutioner, administration, studenter, universitetets samlade programutbud

5.1.2 Beslut om återstart av vilande program

Efter sammanställning av underlaget av berörd programledning föredrar programplaneraren ärendet för LG GU som formulerar ett yttrande. Ärendet föredras för LTH:s rektor som beslutar om återstart av programmet.

5.2 Beslutskedja och föredragande vid återstart av vilande program

År	Föreslagen tid	Beslut	Föredragande
År 1-2 innan planerad återstart	September	Programledningen beslutar att utreda möjlighet att återstarta vilande program	Kvalitetsstöd
	Oktober	LG GU:s yttrande och rekommendation till rektor LTH	Kvalitetsstöd
	Oktober	Rektors beslut att återstarta vilande program	Programplanerare

6 Övergångsbestämmelser

6.1 Vilande av program

Beslut om vilande av program innebär ett antagningsstopp men studenter som redan antagits till programmet ska erbjudas möjlighet att slutföra sina studier. Övergångsbestämmelser fastslås i samband med beslut om att vila programmet och hänsyn ska tas till studenter med beviljat studieuppehåll med garanterad plats vid återkomst och anstånd med studiestart. **Anvisningar finns i Bilaga 6 Anvisningar för övergångsbestämmelser.**

6.2 Avveckling av program eller huvudområde

Beslut om avveckling av ett program innebär att utbildningsplanen upphör att gälla när redan antagna studenter har hunnit genomföra programmet. Beslut om avveckling av huvudområde påverkar alla kurser som är knutna till huvudområdet oavsett om de ingår i ett specifikt program eller inte. Efter att den nominella studietiden är över ska en avvecklingsperiod på högst två terminer ske. Under denna tid ska övergångsbestämmelser gälla.

Efter avvecklingsperiodens slut upphör universitetets förpliktelser för programmet enligt utbildningsplan att gälla. Avveckling av ett program innebär dock inte automatiskt att ingående kurser upphör att gälla. Dessa måste läggas ned i särskild ordning. Programledningen ska upprätta en kommunikationsplan för att informera berörda studenter. Anvisningar finns i **Bilaga 6 Anvisningar för övergångsbestämmelser.**

6.3 Information till berörda studenter

Innevarande studenter och studenter med beviljat studieuppehåll med garanterad plats vid återkomst ska erbjudas tillfälle att slutföra sina studier enligt Rättighetslistan för Lunds universitets studenter. Kontakten med studenterna ska skötas av programplanerare enligt kommunikationsplan och diarieföras. Efter beslut om avveckling beviljas studenter inte studieuppehåll.

Bilaga 1 Anvisningar för programförslag

Nedan ges anvisningar för det programförslag som ska lämnas in till LG GU. Förslaget ska ses som ett viktigt förarbete och ska täcka in flera av de aspekter som kommer att prövas i inrättandeprövningen. En rimlig omfattning av texten är 10-15 sidor.

Det mesta av den dokumentation som skapas i programförslaget kommer att kunna användas och vidareutvecklas i en eventuell inrättandeprövning längre fram. Förutom det skriftliga förslaget ska förslagsställare och ev. programledning presentera programmet för LG GU.

1. Inledning

I denna del presenteras bakgrunden till programidén och förslagsställarna.

2. Basuppgifter som ska ingå i programförslaget

- Programmets namn, inklusive engelsk översättning
- Examensbenämning, inklusive engelsk översättning
- Omfattning i högskolepoäng
- Förkunskapskrav
- Uppgifter om programmet avser hel- eller halvtidsstudier och annat som kan vara av vikt t.ex. lokalisering och inslag av distansutbildning
- Uppgift om programmets huvudsakliga undervisningsspråk
- Uppgifter om programmet ska bedrivas i samarbete med andra fakulteter eller lärosäten

3. Aspekter som ska ingå i programförslaget

1) Grunden för programmet

- a) Tydligt formulerat syfte för programmet och motiv för inrättande samt stabilitet och långsiktighet för programmet. Motivera varför det finns ett behov av ett nytt program i stället för att bygga vidare på existerande program eller huvudområden. Beskriv hur programmet möter LTH:s strategiska plan och hur programmet bidrar till att utbilda samhällsbyggare som ska lösa samhällsutmaningar. På vilket

sätt förbereds studenterna för en föränderlig värld och en internationell arbetsmarknad? Beskriv hur programmet tar tillvara bredden inom Lunds universitet.

- b) Målgrupp för programmet och förkunskapskrav. Programmet motiveras utifrån studenternas efterfrågan.
- c) Samhällets och arbetsmarknadens behov samt möjligheter att stärka arbetsmarknadsanknytningen under programmets gång.
- d) Programmets plats i LTH:s och LU:s samlade utbud. Överlappningar med andra program och risker för konkurrenssituationer ska redovisas. I det fall programmet ligger i nära anslutning till andra program ska det finnas en beskrivning av hur dessa kommer att samverka med varandra.

2) **Mål och innehåll**

- a) Beskrivning av en preliminär programstruktur med valbara och obligatoriska kurser samt eventuellt behov av nya kurser. Särskild vikt ska läggas vid fungerande kursflöden, nya kurser och fördelningen av kurser på grundnivå och avancerad nivå.
- b) Förutsättningar för att programmet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och hur programmet kommer att bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och program. Exempel på forskning inom området som bedrivs vid LTH.
- c) Övergångsmöjligheter till nästa utbildningsnivå, t.ex. till avancerad nivå eller forskarutbildning.
- d) Förutsättningar för möjlighet till praktik och industriförlagd utbildning om det är relevant.

3) **Resursmässig konsekvensanalys**

- a) Att lärarkapaciteten är tillräcklig eller för ev. behov av rekrytering. För program som riktar sig till en internationell målgrupp ska förutsättningarna att bedriva undervisningen på engelska beskrivas.
- b) Planerad dimensionering av programmet. För internationella mastersprogram är det även relevant att uppskatta förväntat antal betalande studenter. Underlag för en sådan bedömning kan t.ex. vara undersökningar av andra likartade program i

Sverige. Resonera särskilt kring om det finns några risker för små studentgrupper exempelvis vid liten samläsning.

- c) Redogörelse för konsekvenser för stödverksamhet, infrastruktur och studiemiljö, t.ex. lokalbehov, även specifikt ur ett studentperspektiv som tillgång till lunchrum och studieplatser, samt hur programmet passar in i övrig programledningsstruktur. Det ska finnas ett resonemang om hur programmet utformas så att kontaktytan mellan svenska och internationella studenter och studenter med andra kärnkompetenser blir så stor som möjligt.

4. Yttrande från institution och programledning

Den eller de institutioner som närmast berörs av förslaget ska yttra sig om att det finns resurser på institutionen för att delta i inrättandeprövningen och att sedan driva programmet efter ett eventuellt inrättande. Programledningen ska yttra sig om hur det nya programmet kommer att passa i existerande programutbud och i relation till specialiseringar inom närliggande program.

5. Sammanfattande förutsättningar

Det måste framgå att programförslaget är en produkt av samarbete och att det finns en grupp som kan knytas till en programledning med starkt engagemang som är beredda att driva programmet under inrättande- och etableringsfasen.

Bilaga 2 Anvisningar för prefektens konsekvensbeskrivning vid inrättande av nytt utbildningsprogram

Inför att LG GU formulerar sitt yttrande ombeds prefekt vid den institution som berörs mest av t.ex. utveckling av kursutbudet att göra en konsekvensanalys för personalresurser och övriga ekonomiska resurser. Konsekvensbeskrivningen ska redogöra för följande:

- Hur programmet som helhet och dess utveckling kommer att påverka verksamheten vid institutionen och förutsättningarna att bedriva både god grundutbildning och forskarutbildning.
- Konsekvenser av förändring i olika personers uppdrag som t.ex. masterföreståndare eller programledare.
- Konsekvenser för bemanning i nyinrättade och befintliga kurser, specifikt rörande:
  - Risker för ”inlåsningseffekter” för enskilda lärare som gör att de får väldigt mycket undervisning.
  - Sårbarhet om endast enskilda lärare har kompetens att undervisa i enskilda kurser.
- Resurs för att söka anslag för forskning utöver arbetet med att utveckla och driva det nya kursutbudet
- Avvecklingsplan för kurser som inte längre är relevanta eller efterfrågas

Bilaga 3 Anvisningar för bedömningsunderlag vid inrättandeprövning

När ett nytt program ska genomgå en inrättandeprövning krävs ett skriftligt underlag. Arbetsgruppen sammanställer tillsammans det skriftliga bedömningsunderlag som den externa bedömargruppen ska ha som utgångspunkt för sin bedömning. Bedömningsunderlaget ska följa riktlinjerna i dessa anvisningar som är i enlighet med *Handläggningsordning för inrättande och avveckling av program vid Lunds universitet* Dnr STYR 2018/1724 och innehålla följande dokument:

- Preliminär utbildningsplan
- Skriftligt bedömningsunderlag innehållande
  - Basuppgifter
  - Aspekter för bedömning

En rimlig omfattning av dokumentet är 60-80 sidor inklusive bilagor.

1. Preliminär utbildningsplan

Den preliminära utbildningsplanen utformas enligt LTH:s mall. Krav på särskild behörighet ska tydligt framgå.

2. Skriftligt bedömningsunderlag

Förutsättningarna för att starta och driva programmet ska beskrivas genom en tydlig uppställning av basuppgifter samt en beskrivning av en rad aspekter. Utgå så långt som möjligt från det programförslag som redan tagits fram för yttrande i LG GU och utveckla det enligt instruktionen nedan.

2.1. Basuppgifter som ska ingå i bedömningsunderlaget

- Programmets namn, inklusive engelsk översättning
- Examensbenämning, inklusive engelsk översättning
- Omfattning i högskolepoäng
- Huvudområde (generella examina), inriktning (yrkesexamina)
- Förkunskapskrav
- Urvalsgrund

- Uppgifter om programmet avser hel- eller halvtidsstudier och annat som kan vara av vikt t.ex. lokalisering och inslag av distansutbildning
- Uppgift om programmets huvudsakliga undervisningsspråk
- Uppgifter om programmet ska bedrivas i samarbete med andra fakulteter eller lärosäten

Ställ upp basuppgifterna på ett tydligt sätt i en tabell.

2.2. *Aspekter för bedömning som ska ingå i bedömningsunderlaget*

1) **Grunden för programmet**

- Programmets syfte/motiv för inrättande.* Redovisa ett tydligt formulerat syfte för programmet och motiv för inrättande ur LTH:s perspektiv.
- Programmets plats i universitetets samlade utbud.* Redogör för programmets plats i LTH:s och LU:s samlade utbud. Överlappningar med andra program och risk för konkurrenssituationer ska redovisas. I det fall programmet ligger i nära anslutning till andra program ska det finnas en beskrivning av hur dessa kommer att samverka med varandra.
- Koppling till studenternas efterfrågan, samhällets behov/arbetsmarknad.* Redogör för studenternas efterfrågan och samhällets och arbetsmarknadens behov samt möjligheter att stärka arbetsmarknadsanknytningen under programmets gång och ev. samarbete med avnämare. Redovisa en analys av samhällets framtida behov av personer med aktuell utbildning samt förutsättningarna att rekrytera studenter både nationellt och internationellt. Diskutera förkunskapskraven i relation till målgruppen.

2) **Programmets struktur**

- Grafisk framställning av programstruktur.* Programmets ska planeras utifrån LTH:s riktlinjer för programstrukturer. Framställ programstrukturen grafiskt som en matris. Markera kurser på grundläggande nivå och avancerad nivå på olika sätt. Markera ev. nya kurser som kommer att skapas för

programmet samt valbara och obligatoriska kurser. Illustrera ev. möjliga inriktningar inom programmet. I beskrivningen ska särskild vikt läggas vid fördelningen av kurser på grundnivå och avancerad nivå samt ev. möjligheter till synergier med redan existerande program. För program som riktar sig till en internationell målgrupp ska förutsättningarna att bedriva undervisningen på engelska beskrivas.

- b) *Övergångsmöjligheter till nästa utbildningsnivå.* Redogör för förutsättningar för studenter att efter avslutat program fortsätta till nästa utbildningsnivå, t.ex. avancerad nivå eller forskarnivå både inom Lunds universitet och vid andra lärosäten.
- c) *Förutsättningar för verksamhetsförlagd utbildning om det är relevant.* Redogör för möjligheter till praktik och industriförlagd utbildning i de fall det är relevant. Redogör för eventuella samarbeten och överenskommelser som ev. finns på plats eller planeras. Redogör för möjligheter till extern handledning i ev. verksamhetsförlagda delar av programmet.

3) **Mål och innehåll**

- a) *Förutsättningar att de faktiska studieresultaten motsvarar förväntade lärandemål och examensmål, inklusive progression.* Beskriv kopplingen mellan lärandemål, examensmål, lärandeaktiviteter och examination samt progression och den preliminära programstrukturen med valbara och obligatoriska kurser samt eventuellt behov av nya kurser. Redogör för förkunskapskrav. Om alternativt urval ska användas krävs ansökan i särskild ordning och det ska finnas ett resonemang kring detta.
- b) *Förutsättningar för att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet (forskningsanknytning).* Redogör för hur programmets område kopplar till aktuell forskning samt hur programmet kommer att utformas på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och att programmet kommer att bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

- c) *Förutsättningar för att utbildningen sätter studenters lärande i fokus.* Redogör för hur programmets utformning och genomförande kommer att främja studenternas lärande och ta hänsyn till studenternas förutsättningar.

4) **Lärare**

- a) *Undervisande personal, inklusive handledare, ska ha ändamålsenlig, högskolepedagogisk, ämnesdidaktisk och övrig relevant kompetens.* Ställ upp en förteckning över undervisande personal som redovisar relevant kompetens. Redogör för möjlighet till pedagogisk utveckling och forskning. Utgå från Avd. för kvalitetsstöds exempeltext. Redogör för rollfördelning mellan handledare och examinatorer.
- b) *Lärarkapaciteten ska vara tillräcklig.* Redogör för lärarkapaciteten och om det finns ev. behov av rekrytering.

5) **Övriga resurser**

- a) *Planerad dimensionering och finansiering av utbildningen.* Redogör för planerad dimensionering av programmet i form av årliga utbildningsplatser. Utgå från LG GU:s yttrande i frågan till SLTH inför inrättandeprövningen. För internationella mastersprogram ingår det även en realistisk bedömning av förväntat antal betalande studenter. Underlag för en sådan bedömning kan t.ex. vara undersökningar av andra mycket likartade program i Sverige eller utomlands.
- b) *Stabilitet och långsiktighet i utbildningen.* Redogör för hur programmet kommer att fungera över tid och ev. möjligheter till utveckling för att anpassa till förändrade förutsättningar.
- c) *Välfungerande stödverksamhet, infrastruktur och studiemiljö.* Redogör för stödverksamhet, infrastruktur och studiemiljö, t.ex. lokalbehov och behov av förstärkningar i administration eller programorganisation. Utgå från Avd. för kvalitetsstöds exempeltext.

6) **Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av programmet**

- a) Redogör för hur utvärdering och kontinuerlig förbättring av programmet kommer att ske, särskilt hur programmets

kursplaner och andra styrdokument kommer att kvalitetssäkras. Redogör för hur formerna för uppföljning och utvärdering kopplas till Lunds universitets policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Utgå från Avd. för kvalitetsstöds exempeltext.

7) Studenternas inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

- a) Redogör för hur studenternas perspektiv kommer med i planering, genomförande och uppföljning av programmet. Redogör för hur kursutvärderingar sammanställs och återkopplas till studenterna och hur studenterna kommer att få en aktiv del i utvecklingen av programmet, samt för hur studentinflytandet säkras. Utgå från Avd. för kvalitetsstöds exempeltext.

8) Internationalisering och internationella perspektiv främjas i utbildningen

- a) Redogör för internationella perspektiv i utbildningen och vad som främjar internationalisering i programmet. Redogör för ev. samarbeten med internationella lärosäten, både vad gäller lärare och studenter samt för undervisningsspråk och hur information ska bli tillgänglig för alla studenter. Det ska finnas ett resonemang om hur programmet utformas så att kontaktytan mellan svenska och internationella studenter blir så stor som möjligt.

9) Jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv integreras i utbildningen

- a) Redogör för hur dessa perspektiv integreras i programmet.

10) Ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling främjas i utbildningen

- a) Redogör för hur ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling främjas i programmet.

3. Förslag på underlag

- Resultat från enkäter

- Omvärldsanalyser
- Statistik (UKÄ:s statistikdatabas, statistik från branschorganisationer etc.)
- Universitetets styrdokument
- Lag och förordning
- Förteckning av lärare och deras meriter
- Förteckning på liknande program nationellt och internationellt
- Administrativa resurser
- Länkar till kursplaner för existerande kurser
- Stödjobrev från avnämare och näringsliv
- Yttrande från programledning

Bilaga 4 Instruktioner till bedömargruppen

1. Extern bedömning vid inrättande av nya program

Inrättandeprocessen är en del av *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling vid Lunds universitet* (Dnr STYR 2016/179). Alla nya program på grundnivå och avancerad nivå måste genomgå en inrättandeprövning innan de kan ingå i utbudet och öppnas för antagning. Den externa bedömargruppen ska bedöma de tio aspekter som föreskrivs i denna instruktion och som är i enlighet med *Handlägningsordning för inrättande och avveckling vid Lunds universitet* (Dnr STYR 2018/1724) och utgör förutsättningarna för programmet:

- 1) Grunden för programmet
- 2) Programmets struktur
- 3) Mål och innehåll
- 4) Lärare
- 5) Övriga resurser
- 6) Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av utbildningen
- 7) Studenternas inflytande I planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
- 8) Internationalisering och internationella perspektiv i utbildningen
- 9) Jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv i utbildningen
- 10) Ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling i utbildningen

Kraven för samtliga aspekter måste uppfyllas i det bedömningsunderlag som programförslagets arbetsgrupp sammanställt och varje aspekt ska bedömas som *tillfredsställande* eller *otillfredsställande*. Ett platsbesök med intervjuer ska utgöra ett tillfälle för att stämma av detaljer och få fram mer information om förutsättningarna för att starta och driva programmet.

Det är mycket viktigt att bedömningen tar upp alla aspekter som kan innebära ett problem eller svårighet att erbjuda ett program av mycket hög kvalitet. Vare sig bedömargruppen anser att aspekterna är tillfredsställande eller otillfredsställande ombeds de formulera förslag på förbättringar. Om någon aspekt bedöms som otillfredsställande får

förslagsställaren möjlighet att åtgärda brister innan fakulteten anhåller om att inrätta programmet.

Avsnitten *Basuppgifter som ska ingå i programförslaget* och *Aspekter som ska bedömas i programförslaget* ska ses som en checklista för den information som ska redovisas och bedömas under granskningsprocessen.

2. Basuppgifter som ska ingå i programförslaget

- Programmets namn, inklusive engelsk översättning
- Examensbenämning, inklusive engelsk översättning
- Omfattning i högskolepoäng
- Huvudområde (generella examina), inriktning (yrkesexamina)
- Förkunskapskrav
- Urvalsgrund
- Uppgifter om programmet avser hel- eller halvtidsstudier och annat som kan vara av vikt t.ex. lokalisering och inslag av distansutbildning
- Uppgift om programmets huvudsakliga undervisningsspråk
- Uppgifter om programmet ska bedrivas i samarbete med andra fakulteter eller lärosäten

3. Aspekter som ska bedömas i programförslaget

1) Grunden för programmet

- a) Är syftet med programmet välformulerat och motiv för inrättande klart och rimligt?
- b) Passar programmet i Lunds universitets och LTH:s samlade utbud? Har möjligheter till synergier och risk för konkurrenssituationer med andra program analyserats?
- c) Kommer programmet att möta samhällets och arbetsmarknadens behov? Kommer det att bli attraktivt för framtida studenter och leva upp till studenters förväntningar? Kommer det att ske någon arbetslivsintegrering under utbildningen?

2) **Programmets struktur**

- a) Är programstrukturen tydlig och logisk? Redogör den för nya kurser och för hur kurser på grund- och avancerad nivå fördelas? Finns det ett resonemang om synergier för kurser som kan ingå i flera program? Om det föreslagna programmet ligger nära redan existerande utbildningar, har samverkansmöjligheter inom LTH blivit utredda? Redogör och motiverar förslaget för ev. olika inriktningar samt obligatoriska och valbara kurser? Om programmet vänder sig till internationella studenter, finns det tillräckliga förutsättningar att bedriva undervisningen på engelska?
- b) Erbjuder det föreslagna programmet möjligheter att gå vidare till nästa utbildningsnivå, t.ex. avancerad nivå eller forskarutbildning inom Lunds universitet eller vid andra lärosäten?
- c) Om verksamhetsförlagd utbildning är aktuellt inom det föreslagna programmet, finns några etablerade kontakter eller överenskommelser på plats? Kommer det att finnas möjlighet till extern handledning?

3) **Mål och innehåll**

- a) Finns tillräckliga resonemang för kopplingen mellan lärandemål, Högskoleförordningens examensmål, lärandeaktiviteter och examination? Är progressionen inom programmet tydliggjord? Finns det en tydlig redogörelse för valbara och obligatoriska kurser? Om nya kurser kommer att skapas för programmet, framstår de som relevanta rätt utformade? Är förkunskapskraven genomtänkta och rimliga?
- b) Kopplas programinnehållet till vetenskaplig eller konstnärlig grund för området i tillräcklig hög grad? Finns ett gott resonemang om hur utbildningen kommer att vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet? Är kopplingen mellan utbildningen och aktuell forskning tydlig?
- c) Redogör programförslaget för hur utbildningens utformning kommer att främja studenternas lärande och ta hänsyn till studenternas förutsättningar?

4) Lärare

- a) Redogör programförslaget för lärarresursen och att den har rätt kompetens, både vetenskaplig och pedagogisk, för kurserna som kommer att erbjudas inom programmet? Finns tillräckliga möjligheter till kontinuerlig kompetensutveckling både vad gäller forskning och undervisningsskicklighet? Är rollfördelning mellan handledare och examinatore tydliggjord?
- b) Finns det tillräckliga personalresurser för att möta programmets behov? Kommer ytterligare rekrytering att behövas?

5) Övriga resurser

- a) Gör programförslaget en rimlig bedömning för planerad dimensionering av programmet? Finns det resonemang om ekonomiska konsekvenser och finansiering?
- b) Kommer programmet att vara hållbart över tid? Är programmets kärna tillräckligt stabil för att klara svängningar i arbetsmarknad och omvärldsbehov? Kommer programmet att kunna utvecklas i framtiden?
- c) Förefaller resurser för olika stödverksamheter som t.ex. studievägledning, programorganisation och bibliotek vara tillräckliga med tanke på målgruppen? Är studiemiljöer och annan infrastruktur adekvata för det föreslagna programmet?

6) Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av utbildningen

- a) Kommer formerna för utvärdering att följa Lunds universitets policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling? Kommer programmets förbättringscykel att kunna identifiera behov av utveckling och anpassningar av program och kurser? Redogör förslaget för hur kursplaner och andra relevanta styrdokument kommer att revideras?

7) Studenternas inflytande

- a) Redogör förslaget tillräckligt för hur studentinflytandet kommer att bli en naturlig och aktiv del programmets processer för planering genomförande och uppföljning.

Redogör förslaget för hur kursutvärderingar kommer att genomföras och återkopplas till berörda?

8) **Internationalisering**

- a) Redogör förslaget för planerade samarbeten med internationella lärosäten och möjliga utbyten för studenter och lärare? Vilka internationella perspektiv eller andra sätt som främjar internationalisering kommer att ingå i programmet? Hur kommer språkmiljö och undervisning att anpassas för att bli tillgänglig för ev. internationella studenter?

9) **Jämställdhet och likabehandlingsperspektiv**

- a) Integreras jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv i utbildningen på ett bra sätt?

10) **Hållbar utveckling**

- a) Integreras hållbar utveckling i utbildningen på ett bra sätt?

4. **Instruktioner för den skriftliga rapporten**

Rapporten ska skrivas av bedömargruppen tillsammans och tid kommer att avsättas för arbetet under platsbesöket. Det är av stor vikt att rapporten tar upp alla aspekter som kan utgöra ett problem eller hinder för att programmet ska kunna ges med mycket god kvalitet. Rapporten bör inte överstiga 10 sidor och ska innehålla:

- Granskning av de 10 aspekterna som angetts ovan. Omdömet ska tydligt anges som *tillfredsställande* eller *otillfredsställande*.
- En sammanfattande kommentar som redogör för både styrkor och svagheter.

5. **Policydokument som styr inrättandeprocessen**

- [Högskoleförordningens bilaga 2 Examensordningen](#)
- [Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Lunds universitet](#)

Appendix 4 Instructions for the expert assessment team

1. The external assessment process for new study programmes

The assessment process for new study programmes is part of the Lund University *Quality assurance and quality enhancement of education* policy. All new first and second cycle study programmes must go through a quality assessment process before being launched and opened for student application. The external expert team is required to assess the ten aspects presented in these instructions, which are in accordance with the *Guidelines for assessment of new study programmes at Lund University*:

- 1) Rationale and expectations to meet job market and societal demands
- 2) Programme structure
- 3) Content and learning outcomes
- 4) Teachers
- 5) Other resources
- 6) Evaluation and quality assurance
- 7) Student participation
- 8) Internationalization
- 9) Gender equality and equal treatment
- 10) Sustainable development

All criteria for all aspects must be met by the documentation handed over by the programme proposal team and the assessment for each of the criteria will be expressed as either *satisfactory* or *unsatisfactory*. A site visit and interviews serve as an occasion to corroborate details and get further information on all aspects of the proposed study programme. It is very important that the assessment addresses any aspect that might represent a problem or difficulty to deliver a study programme of very high quality. Regardless of whether a quality considered to be satisfactory or unsatisfactory, the expert team will be asked to give suggestions for improvement when possible/relevant. If any of the aspects turns out to be unsatisfactory, the programme proposal team will be able to make adjustments before the faculty

makes its request to establish the programme to the university education board.

The sections below *Basic information* and *Aspects to be assessed* are meant to serve as a check list of all the information that must be accounted for in the programme proposal during the assessment process.

2. Basic information

- The name of the programme including the English translation
- The name of the title of qualification and its English translation
- Number of credits
- Main field of study (general qualifications), degree specialisation (professional qualifications)
- Entry requirements
- Selection criteria
- Information about whether the programme will be offered as part time or full time studies and other relevant information about for instance localization and distant learning
- Main language of study
- Cooperation with other faculties or institutions of higher education

3. Aspects to be assessed

1) Rationale and expectations to meet market and societal demands

- a) Is the objective of the programme clearly stated? Are the reasons for the establishment of the programme well founded?
- b) Does the programme seem to fit in the Lund University and LTH profile? Have synergies or competition with other programmes been sufficiently analysed?
- c) Will the programme meet the needs of Society and the job market? Is it likely to meet student interest and demands? Will there be an integration with the job market during the studies?

2) Programme structure

- a) Is the programme structure clear and logic? Does it account for new courses and how first and second cycle courses are

distributed? Is there a good balance between optional and compulsory courses? Does the proposal clarify possible specialisations within the programme? Are there possible synergies for courses that are common for several programmes? Have possible affiliations with already existing specialisations at LTH been accounted for? If the study programme is aimed at international students, is there enough capacity to teach in English?

- b) Are the possibilities to go on to the next education cycle within Lund University or at other institutions of higher education well accounted for?
- c) If placements or internships are relevant for this programme, have any agreements been prepared? Has the question of external supervisors been addressed?

3) **Content and learning outcomes**

- a) Are the learning outcomes of the programme well defined? Are they in agreement with the *Higher Education Ordinance* qualitative targets? Does the proposal discuss how intended learning outcomes will be connected to learning activities and examination? Is the progression of knowledge carefully planned for the programme? Are optional and compulsory courses well described and categorized? If new courses are to be created for the purpose of this programme, do they seem relevant and optimal for the purpose? Are the entry requirements sufficiently thought through?
- b) Is the content of the programme linked to research or artistic development within the relevant discipline? Is the disciplinary foundation and proven experience within the field well defined? To what extent is research and education interlinked in the programme?
- c) Will the programme student learning? Does it consider accessibility for students with different backgrounds?

4) **Teachers**

- a) Does the proposal account for teachers with the required competence (both scientific and educational) for courses

within the programme? Are there sufficient possibilities for continuing professional development, concerning both research and teaching expertise, for the teaching staff? Is there a clear division between supervisors and examiners?

- b) Is there enough capacity to meet the demands of the proposed programme as far as staff is concerned? Is there any need for new employments?

5) **Other resources**

- a) Does the planned admission of students per year seem sufficiently thought through? Does the proposal account for questions concerning the funding of the programme?
- b) Will the program withstand fluctuations over time? Is the core of the programme sufficiently robust? Will it be possible to adapt and develop the programme for future demands?
- c) Are the resources for study counselling and guidance adequate with regard to the size and diversity of the target group? Are the facilities and equipment adequate and correspond to established norms for a good standard in the proposed area of education?

6) **Evaluation and quality assurance**

- a) Does the set-up for evaluation and quality assurance meet the requirements of the Lund university policy for this area (*Policy for quality assurance and quality enhancement of education at Lund University*)? Will the programme's improvement cycle be able to identify needs for development and allow for adjustments? Is it clear how the quality of course syllabi and qualifications are assured?

7) **Student participation**

- a) Does the proposal sufficiently account for how student participation is planned to be a natural and active part of the programme's processes? Does it account for course evaluations and how they are to be compiled and reported back to students, teachers and programme leaders?

8) Internationalization

- a) Does the proposal account for planned co-operations with international institutions of higher education and student and teacher exchanges? What international aspects will be present in the programme's curriculum? How will the linguistic environment and teaching be adapted in order to be available for students of different internationalities if relevant?

9) Gender equality and equal treatment

- a) Does the proposal account for in what aspects of the programme gender equality will be an integrated part?

10) Sustainable development

- a) Does the proposal account for in what aspects of the programme sustainable development will be an integrated part?

4. Report instructions

The report should be written in a joint effort by the assessment team members and time will be allocated for writing the report during the site visit. It is very important that the report addresses any aspect that might represent a problem or difficulty to deliver a study programme of very high quality. The report should be no more than 5 pages. The report must contain:

- Scrutiny of the ten aspects mentioned above. The assessment should be clearly expressed as either *satisfactory* or *unsatisfactory*.
- An overall comment presenting *both* strengths and weaknesses.

5. Reference policy document for the assessment process

- [The Higher Education Ordinance Annex 2 Qualifications ordinance](#)
- [Policy for quality assurance and quality enhancement of education at Lund University](#)

Bilaga 5 anvisningar för underlag vid inrättande av huvudområde

När ett huvudområde ska inrättas krävs ett skriftligt underlag.

Beslutsunderlaget ska följa de riktlinjer som anges i denna instruktion och som är i enighet med *Handläggningsordning för inrättande och avveckling av program vid Lunds universitet* Dnr STYR 2018/1724.

Om inrättande av huvudområde sker i samband med inrättandeprövning av nytt program sammanställer kvalitetssamordnaren det skriftliga beslutsunderlaget tillsammans med programplanerare utifrån den dokumentation som tagits fram enligt bilaga 3. Sammanställningen ska då vara en kortfattad sammanfattning av de aspekter som granskats i inrättandeprövningen.

Vid inrättande av huvudområde utan samtidig inrättandeprövning av program ska redogörelsen för samtliga aspekter vara fullt utvecklad. För mer information om vad som kan vara relevant att skriva under respektive rubrik, se beskrivning av motsvarande för ett utbildningsprogram i bilaga 3.

Beslutsunderlaget ska innehålla följande dokument:

- Basuppgifter för huvudområdet
- Aspekter för inrättande av huvudområde

1. Basuppgifter för huvudområdet

- Huvudområdets namn på svenska
- Huvudområdets namn på engelska
- Definition av huvudområdet
- Huvudområdets innehåll och avgränsning
- Klassning i utbildningsområde samt klassning i nationell huvudområdesgrupp

2. Aspekter för inrättande av huvudområde

- 1) Grunden för huvudområdet
  - a) Redogörelse för ämnesmässig avgränsning.
  - b) Huvudområdets plats i universitetets samlade utbud av huvudområden. Eventuella överlapp med andra huvudområden inom Lunds universitet måste adresseras.

- c) Huvudområdets koppling till studenternas efterfrågan, samhällets behov och arbetsmarknad
- 2) Huvudområdets struktur
- a) Grafisk framställan av huvudområdets struktur
  - b) Övergångsmöjligheter till nästa utbildningsnivå
  - c) Förutsättningar för verksamhetsförlagd utbildning om det är relevant
- 3) Mål och innehåll
- a) Förutsättningar för att de faktiska studieresultaten motsvarar förväntade lärandemål och examensmål, inklusive progression.
  - b) Förutsättningar för att innehållet i huvudområdet vilar på vetenskaplig grund och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet (forskningsanknytning).
  - c) Förutsättningar för att kurser kopplade till huvudområdet sätter studenters lärande i fokus.
- 4) Lärare
- a) Undervisande personal, ska ha ändamålsenlig, högskolepedagogisk, ämnesdidaktisk och övrig relevant kompetens.
  - b) Lärarkapaciteten ska vara tillräcklig
- 5) Övriga resurser
- a) Planerad dimensionering och finansiering av kurserna kopplade till huvudområdet
  - b) Stabilitet och långsiktighet i huvudområdet
  - c) Väl fungerande stödverksamhet, infrastruktur och studiemiljö
- 6) Kontinuerlig uppföljning och utvärdering inom huvudområdet.
- a) Redogör för hur utvärdering och kontinuerlig förbättring sker.
- 7) Studenternas inflytande i planering, genomförande och uppföljning av huvudområdet
- a) Redogör för hur studenternas perspektiv kommer med i planering, genomförande och uppföljning av huvudområdet
- 8) Internationalisering och internationella perspektiv främjas huvudområdet
- a) Redogör för internationella perspektiv i huvudområdet och vad som främjar internationalisering.

- 9) Jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv integreras i huvudområdet
  - a) Redogör för hur dessa perspektiv integreras i huvudområdet
- 10) Ämnesmässiga perspektiv på hållbar utveckling främjas i huvudområdet.
  - a) Redogör för hur ämnesmässiga perspektiv på hållbar utveckling främjas i huvudområdet

Bilaga 6 Anvisningar för övergångsbestämmelser

1. Övergångsbestämmelser vid vilande av program

Om ett program ska vara vilande ska fakulteten säkerställa programkvaliteten för innevarande studenter och hur de informeras om övergångsbestämmelser.

I övergångsbestämmelserna ska följande ingå:

- Beslutsdatum för vilande av program
- Termin för sista undervisningstillfälle
- Termin för sista examinationstillfälle
- Sista tid för att kontakta fakulteten om att anmäla sig till examinationstillfälle eller upprätta studieplan
- Sista tid för att anmäla anstånd med studiestart
- Sista tid för att anmäla studieuppehåll

2. Övergångsbestämmelser vid avveckling av program eller huvudområde

Om ett program eller ett huvudområde ska avvecklas ska fakulteten säkerställa utbildningskvaliteten för innevarande studenter under avvecklingsperioden och hur de informeras om övergångsbestämmelser. I övergångsbestämmelserna ska följande ingå:

- Beslutsdatum för avveckling av program eller huvudområde
- Tid för när utbildningsplanen upphör att gälla och det inte längre är möjligt att återuppta studier inom program
- Termin för sista undervisningstillfälle
- Termin för sista examinationstillfälle
- Sista tid för att kontakta fakulteten om att anmäla sig till examinationstillfälle eller upprätta studieplan
- Sista tid för att anmäla anstånd med studiestart
- Sista tid för att anmäla studieuppehåll
- Datum för när programmet eller huvudområdet ska anses avvecklat

3. Kommunikationsplan

Kommunikationsplanen ska minst omfatta:

- Antagna studenter
- Studenter som beviljats studieuppehåll med garanterad plats vid återkomst eller anstånd
- Studenter som varit registrerade på programmet de närmast föregående två läsåren utan att anmäla studieavbrott och som inte har fullgjort kursfordringarna

Programplaneraren upprättar kommunikationsplanen inför beslut och är den som ansvarar för kontakten med studenterna.